

Pressmeddelande

Luxemburg den 2 februari 2023

EU:s revisorer ifrågasätter om sammanhållningspolitiken är rätt redskap för att hantera kriser

- *EU har infört regler så att outnyttjade sammanhållningsmedel kan användas för andra syften.*
- *Sammanhållningspolitiken har fått ytterligare 50,4 miljarder euro i finansiering.*
- *Om sammanhållningspolitiken används för att hantera kriser kan det påverka den politikens huvudsakliga strategiska mål.*

EU anpassade snabbt reglerna så att medlemsländerna skulle kunna använda sammanhållningsmedel friare när de hanterade covid-19-pandemin. Stora penningbelopp tillfördes också som skulle finansiera ytterligare investeringar. Men åtgärderna ökade också pressen att använda EU-pengarna snabbt och väl, enligt en ny rapport från Europeiska revisionsrätten. Om sammanhållningspolitiken upprepat används för att hantera kriser kan det leda den bort från det huvudsakliga strategiska målet att minska skillnaderna i utveckling mellan regioner, konstaterar revisorerna.

Från och med början av 2020 vidtog EU ett stort antal åtgärder för att ta itu med de utmaningar som uppstod i samband med covid-19-pandemin. När det gällde sammanhållningspolitiken vidtogs snabba åtgärder i tre steg som ändrade reglerna för programperioden 2014–2020. Mindre än två månader efter utbrottet av pandemin i Europa antog EU lagstiftningsåtgärder för att kunna använda outnyttjade medel genom investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset (CRII) respektive investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset plus (CRII+). På mindre än ett år antog unionen ett återhämtningsstöd för sammanhållning och Europas territorier (React-EU) för krisreparations- och återhämtningsåtgärder på kort och medellång sikt.

”EU:s agerande gjorde det lättare för medlemsländerna att använda sammanhållningsstöd för att hantera de ekonomiska problem som covid-19-pandemin förde med sig, även om vissa befintliga utmaningar på så vis kunde förvärras”, säger Iliana Ivanova, den ledamot av revisionsrätten som ledde revisionen. ”I vilket fall som helst måste vi fortfarande mycket noggrant bedöma om EU:s sammanhållningspolitik är det rätta budgetverktyget för att hantera kriser.”

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Genom de båda investeringsinitiativen mot effekter av coronaviruset infördes riktade anpassningar av vissa sammanhållningspolitiska regler som resulterade i likviditet, flexibilitet och förenklingar. Ett tillägg på 50,4 miljarder euro (varav mer än hälften gick till Spanien och Italien) kom från React-EU. Länderna får själva bestämma hur de ska använda pengarna, men de måste använda dem inom en mycket kort tidsperiod (före slutet av 2023). Som ett resultat av detta har React-EU-stödet lett till att man tillhandahåller ”överbrygningsfinansiering” mellan 2021 och 2023, vilket i sin tur lett till betydande förseningar i början av de sammanhållningspolitiska programmen 2021–2027. Utöver de återkommande svårigheterna med att använda EU-medel varnar revisorerna också för att React-EU kan göra att medlemsländerna får bråttom att använda de tillgängliga resurserna före periodens slut och då eventuellt inte använder dem optimalt.

Flexibla regler för överföringar ledde till betydande överföringar av medel, närmare bestämt 35 miljarder euro fram till den 31 december 2021. Revisorerna konstaterade att finansiering överförts mellan investeringsområden, främst till hälso- och sjukvård (+ 80 %) och företagsstöd (+ 16 %), men att finansieringen minskade för informations- och kommunikationsteknik, energi och miljö, inkludering och forskning och innovation. Finansieringen gick också till mer utvecklade regioner och övergångsregioner (+ 1,8 miljarder euro). Revisorerna konstaterar också att även om React-EU förväntas bidra med 25 % av sina totala anslag till klimatmålen kommer det sannolikt inte att uppnås.

Sammanhållningspolitiken har ofta använts vid krishantering på kort sikt, och ett antal av de ändringar som införts i detta syfte har blivit regelbundna inslag i politiken. Men det har inte gjorts några formella bedömningar av den långsiktiga effekten av denna användning, konstaterar revisorerna. Nya regler för sammanhållningspolitiken 2021–2027, som till stor del bygger på den flexibilitet som just införts, kommer att göra det lättare att använda sammanhållningsmedel för att hantera oväntade händelser. Enligt revisorerna leder det till en risk: upprepade användningar av sammanhållningspolitiken för att hantera kriser kan påverka dess primära strategiska mål att minska skillnaderna mellan de europeiska regionerna.

Bakgrundsinformation

Sammanhållningspolitiken är ett av de största politikområdena i EU:s budget, med ett anslag på 355 miljarder euro för perioden 2014–2020. Huvudsyftet med politiken är att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen mellan regionerna.

Särskild rapport 02/2023 *Anpassning av reglerna för sammanhållningspolitiken för att hantera covid-19-pandemin: medlen används flexibla, men EU behöver överväga hur sammanhållningspolitiken används som krishanteringsverktyg* finns på [revisionsrättens webbplats](#).

Denna revision följer på två yttranden över [CRII+](#) och [React-EU](#) samt en översikt över [risker, utmaningar och möjligheter i EU:s ekonomisk-politiska reaktion på covid-19-krisen](#). Den bygger också på en nyligen publicerad särskild rapport om [prestationsbaserad finansiering inom sammanhållningspolitiken](#) och en nyligen publicerad jämförande analys av [EU-finansiering genom sammanhållningspolitiken och faciliteten för återhämtning och resiliens](#).

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: +352 691551502
- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu – M: +352 621552224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547